

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia **3 października 2018 r** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla H. K.. Jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 401,43 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 32,88 % (wyliczony z 10 lat – 1976 - 1985), z uwzględnieniem 178 miesięcy okresów składkowych, współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 55,35%, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy wyniósł 50.072,22 zł.

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie za lata:

- 1976 – 5440 zł
- 1977 – 16000 zł
- 1978 – 14879,92 zł
- 1979 – 0,00 zł
- 1980 – 5933,43 zł
- 1981 – 74.165 zł
- 1982 – 48000 zł
- 1983 – 64800 zł
- 1984 – 64800 zł
- 1985 – 64800 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględniono okresów: 17.06.1991 – 8.06.1992, 15.10.1993 – 31.12.1998, ponieważ brak jest informacji o ewentualnych okresach zwolnień lekarskich lub ich braku, 4.01.1993 – 20.06.1993 – okres zostanie ewentualnie zaliczony do stażu pracy po zakończeniu postępowania wyjaśniającego.

/decyzja – k. 87 - 91 akt ZUS/

W dniu 29 listopada 2018 roku ubezpieczony wniósł odwołanie od tej decyzji, podnosząc, że organ rentowy niezasadnie przyjął do wyliczenia kapitału początkowego minimalne wynagrodzenie, ponieważ wysokość wynagrodzenia została udokumentowana świadectwami pracy, natomiast okresy niezdolności do pracy wynikają z książeczki zdrowia.

/odwołanie – k. 3 /.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc, dodatkowo, iż została wydana decyzja z dnia 2.01.2019 r , która ponownie ustaliła wysokość kapitału początkowego.

/odpowiedź na odwołanie – k. 15/

Decyzją z dnia **31 października 2018 r** ZUS I Oddział w Ł. odmówił H. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na:

- nieudowodnienie żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- wykazanie na wymagane 25 lat – 18 lat okresów składkowych i nieskładkowych (15 lat, 1 miesiąc, 28 dni okresów składkowych, 3 lata, 3 miesiące , 24 dni pracy w gospodarstwie rolnym).

Nie uwzględniono okresów zatrudnienia: 17.06.1991 – 8.06.1992, 1.05.1993 – 20.06.1993, 15.10.1993 – 31.12.1998.

/decyzja – k. 127 akt ZUS/

W odwołaniu z dnia 29.11.2018 r wnioskodawca wniósł o uznanie okresów: 1.04.1982 – 8.06.1992, 5.10.1993 – 30.06.1999 jako pracy w warunkach szczególnych przy użyciu zwierzęcych zwłok. Wniósł o przyznanie emerytury wraz z odsetkami.

/odwołanie – k, 3 akt VIII U 45/19/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji, wskazując, iż organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 3 stycznia 2019 r na mocy której odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7 akt VIII U 45/19/

Decyzją z dnia **3 stycznia 2019** r ZUS I Oddział w Ł. odmówił H. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na:

- nieudowodnienie żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- wykazanie na wymagane 25 lat – 24 lata, 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych, nieskładkowych i pracy w gospodarstwie rolnym

/decyzja – k. 138 akt ZUS/

W odwołaniu z dnia 25.01.2019 r wnioskodawca wniósł o zmianę decyzji z dnia 3 stycznia i przyznanie prawa do emerytury z odsetkami.

/odwołanie – k, 3 akt VIII U 177/19/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. akt VIII U 177/19/

Sprawy z odwołań zostały połączone do wspólnego rozstrzygnięcia.

/postanowienie – k. 10 akt VIII U 45/19, k. 8 akt VIII U 177/19/

Na rozprawie w dniu 22 lutego 2019 r wnioskodawca wniósł o zaliczenie do okresu stażowego okresu 9.06.1992 – 3.01.1993, oświadczając, że w tym okresie nie podlegał ubezpieczeniu w KRUS.

/e – prot. Z dnia 22.02.19 00:01:37/

Na rozprawie w dniu 21 maja 2019 r wnioskodawca wniósł o przeliczenie świadczenia w oparciu o świadectwa pracy, oświadczając, że innymi dokumentami nie dysponuje.

/e – prot. Z dnia 21.05.19 00:00:58/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. K. urodził się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 31 lipca 2018 r złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 akt ZUS/

W dniu 31.03.1982 r zostało wystawione świadectwo pracy dla wnioskodawcy za okres zatrudnienia 16.08.1976 – 31.03.1982 w Przedsiębiorstwie (...) Oddział w Ł./ 25.10.1978 – 2.10.1980 służba wojskowa/ , na stanowisku mechanika maszyn, a ostatnio mechanika maszyn, na którym otrzymywał wynagrodzenie : 19,30 zł /godz., 630 zł dodatek wyrównawczy, premia regulaminowa.

/świadectwo – k. 29 akt ZUS/

W dniu 17.06.1991 r zostało wystawione świadectwo pracy dla wnioskodawcy za okres zatrudnienia 1.04.1982 – 15.06.1991 w Zakładzie (...) w P., na stanowisku mechanika – utylizatora, kierownika produkcji, a ostatnio kierownika produkcji , na którym otrzymywał wynagrodzenie : 400000 zł, 504000 zł dodatek funkcyjny, premia w wysokości 50 % płacy zasadniczej, dodatek szkodliwy 15%, dodatek indeks. 80000 zł, dodatek wyrównawczy 250000 zł miesięcznie, dodatek stażowy 14 %.

/świadectwo – k. 37 akt ZUS/

W dniu 8.06.1992 r zostało wystawione świadectwo pracy dla wnioskodawcy za okres zatrudnienia 17.06.1991 – 8.06.1992 w Przedsiębiorstwie (...) w P., na stanowisku kierownika produkcji, a ostatnio kierownika produkcji, na którym otrzymywał wynagrodzenie : 2000000 zł miesięcznie, dodatek funkcyjny 1000000 zł, premia uznaniowa.

/świadectwo – k. 39 akt ZUS/

W dniu 20.06.1993 r zostało wystawione świadectwo pracy dla wnioskodawcy za okres zatrudnienia 4.01.1993 – 20.06.1993 w firmie (...) w Ł. , na stanowisku palacza , a ostatnio palacza , na którym otrzymywał wynagrodzenie : 1700000 zł

/świadectwo – k. 41 akt ZUS/

W dniu 30.06.1999 r zostało wystawione świadectwo pracy dla wnioskodawcy za okres zatrudnienia 15.10.1993 – 30.06.1999 w (...) I. – B. , na stanowisku zastępcy kierownika produkcji.

/świadectwo – k. 43 akt ZUS/

Zakład (...) był zakładem utylizacyjnym, należącym do działu rolnictwa. Wnioskodawca zajmował się utylizacją zwierząt, odpadów. Były to odpady poubojowe, wnętrzności zwierząt. Odbywało się to na hali produkcyjnej. Była hala, gdzie były gromadzone odpady i maszyny. Na hali w lato było gorąco, był zapach nieprzyjemny, odpady były w fazie rozkładu. Otrzymywał dodatek za pracę w szczególnych warunkach. Wykonywał wszystkie czynności w zależności od potrzeb. Rozładowywał dostawy, uruchamiał urządzenia, rozładunek trwał bez przerwy. Pracę dzielono pomiędzy 4 – 6 osób. Jako kierownik pracował na produkcji, ale musiał reprezentować zakład na zewnątrz, jak była potrzeba. Chodziło o zgłoszenie napraw, dokumentacji, zgłoszenie urządzeń do dozoru technicznego. To była dodatkowa praca, którą zwykle wykonywał po godzinach pracy, za to dostawał dodatkową premię. Nie miał oddzielnego pomieszczenia. Kontakt z odpadami miał codziennie. Musiał kontrolować surowiec, wyroby gotowe, sprawował nadzór nad procesem produkcyjnym.

Wcześniej wnioskodawca pracował w (...) w Ł. jako mechanik maszyn. Częściowo praca odbywała się w kanałach remontowych, przeważnie była to praca w terenie.

W firmie (...) pracował jako palacz kotłowy do produkcji styropianów. Wyrabiany był tam styropian ozdobny, budowlany. Obsługiwał piec. Piec był z ruchomym rusztem, odzūżlanie i zasypywanie odbywało się ręcznie. Piec działał cały rok.

/zeznania wnioskodawcy – e – prot. Z dnia 27.08. (...):38 w zw. Z e – prot. Z dnia 22.02.2019 r 00:10:25 – 00:36:06, zeznania świadka J. D. – e – prot. Z dnia 22.02.2019 r – 00:37:56 – 00:47:05, K. M. 00:47:05 – 00:50:33, A. P. – 00:50:33 – 00:54:39/

Zaskarżoną decyzją z dnia **3 października 2018 r** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla H. K.. Jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 401,43 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 32,88 % (wyliczony z 10 lat – 1976 - 1985), z uwzględnieniem 178 miesięcy okresów składkowych, współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 55,35%, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy wyniósł 50.072,22 zł.

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie za lata:

- 1976 – 5440 zł
- 1977 – 16000 zł
- 1978 – 14879,92 zł
- 1979 – 0,00 zł
- 1980 – 5933,43 zł
- 1981 – 74.165 zł
- 1982 – 48000 zł
- 1983 – 64800 zł
- 1984 – 64800 zł
- 1985 – 64800 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględniono okresów: 17.06.1991 – 8.06.1992, 15.10.1993 – 31.12.1998, ponieważ brak jest informacji o ewentualnych okresach zwolnień lekarskich lub ich braku, 4.01.1993 – 20.06.1993 – okres zostanie ewentualnie zaliczony do stażu pracy po zakończeniu postępowania wyjaśniającego.

/decyzja – k. 87 - 91 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia **31 października 2018 r** ZUS I Oddział w Ł. odmówił H. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na:

- nieudowodnienie żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- wykazanie na wymagane 25 lat – 18 lat okresów składkowych i nieskładkowych (15 lat, 1 miesiąc, 28 dni okresów składkowych, 3 lata, 3 miesiące , 24 dni pracy w gospodarstwie rolnym).

Nie uwzględniono okresów: 17.06.1991 – 8.06.1992, 1.05.1993 – 20.06.1993, 15.10.1993 – 31.12.1998.

/decyzja – k. 127 akt ZUS/

Decyzją z dnia **2 stycznia 2019 r** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla H. K.. Jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 427,56 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 35,02 % (wyliczony z 20 lat – 1976), z uwzględnieniem 254 miesięcy okresów składkowych, 3 miesięcy okresów nieskładkowych współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 66,26%, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy wyniósł 65329,22 zł.

Za okresy: 16.08.1976 – 24.10.1978, 3.10.1980 – 31.12.1980, 1.01.1982 – 7.01.1982, 4.08.1982 – 15.06.1991, 17.06.1991 – 8.06.1992, 1.05.1993 – 20.06.1993, 15.10.1993 – 31.12.1998, przyjęto wynagrodzenie minimalne.

/decyzja – k. 133 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia **3 stycznia 2019 r** ZUS I Oddział w Ł. odmówił H. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na:

- nieudowodnienie żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- wykazanie na wymagane 25 lat – 24 lata, 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych, nieskładkowych i pracy w gospodarstwie rolnym

/decyzja – k. 138 akt ZUS/

Wnioskodawca posiada:

- 21 lat, 2 miesiące, 5 dni okresów składkowych
- 3 miesiące , 23 dni okresów nieskładkowych
- 3 lata , 3 miesiące , 24 dni okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców

/łącznie 24 lata 9 miesięcy 22 dni/

/karta przebiegu zatrudnienia – k. 132 akt ZUS/

Decyzją z dnia 28.03.2019 r Prezes KRUS stwierdził, że H. K. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników i miał obowiązek opłacania składek w okresie 9.06.1992 – 31.03.1993, 21.06.1993 – 31.12.1993. Składki za ten okres nie zostały opłacone. Zostały odpisane, jako przedawnione.

/decyzja o k. 31, zaświadczenie – k. 32/

Przy przyjęciu za okresy zatrudnienia w:

1. (...) kwoty wynagrodzenia ze świadectwa pracy, za ostatni miesiąc zatrudnienia - 4644,40 zł (wyliczone wg. Stawki godzinowej) i kwoty dodatku wyrównawczego,
2. Z. B. – kwoty ze świadectwa pracy za ostatni miesiąc zatrudnienia – 1234000 zł, płacy zasadniczej, dodatku funkcyjnego, dodatku indeksacyjnego, dodatku wyrównawczego
3. U. – B. – za ostatni miesiąc zatrudnienia - 3000000 zł , wynagrodzenia miesięcznego, dodatku funkcyjnego
4. S. – za okres 1.05.1993 – 20.06.1993 – za okres, kiedy firma rozliczała się deklaracjami bezimiennymi – w wysokości 2833333 zł
5. (...) I. – B. – minimalnego wynagrodzenia

- najkorzystniejszy wskaźnik wyliczony z 20 lat (1976 – 1978, 1980 – 1987, 1990 – 1998) wyniósł 35, 80 %, a kapitał początkowy – 65880,98 zł.

/wyliczenie – k. 53 – 67/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie dotyczące wysokości kapitału początkowego zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną była okoliczność ustalenia wysokości kapitału początkowego w związku z wynagrodzeniami wnioskodawcy, które w jego ocenie wynikały ze świadectw pracy. Organ rentowy przyjął za ten okres wynagrodzenia minimalne, natomiast w ocenie wnioskodawcy winny być uwzględnione przy wyliczeniu wynagrodzenia za cały okres zatrudnienia. Ostatecznie w wyniku zmiany decyzji na mocy decyzji z dnia 2 stycznia 2019 r. uwzględniono początkowo sporne okresy zatrudnienia.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a. Kapitał początkowy ewidencjonowany jest na koncie ubezpieczonego.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kapitał początkowy nie może ulec obniżeniu.

Zgodnie art. 174 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Staż ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 8, określa się w pełnych latach, z tym że jeżeli ubezpieczony ma więcej niż 6 miesięcy tego stażu ponad pełne lata, staż ten zaokrągla się w górę.

Staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Zgodnie z art. 175 ustawy ubezpieczeni oraz płatnicy składek zobowiązani są do przekazywania Zakładowi, w terminie i trybie ustalonym przez organ rentowy, dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego nie później niż do dnia 31 grudnia 2006 r. Przepisy art. 115 ust. 1-3, art. 116 ust. 5, art. 117, 121, 122 ust. 1, art. 123 9 , 124 i 125 stosuje się odpowiednio.

Płatnicy składek są zobowiązani do skompletowania dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego dla ubezpieczonych, za których przekazują do Zakładu imienne raporty miesięczne, a następnie przekazania tej dokumentacji na żądanie organu rentowego i w terminie wyznaczonym przez ten organ.

Dla osób, które nie pozostają w ubezpieczeniu, kapitał początkowy ustala się na ich udokumentowany wniosek.

Ustalenie kapitału początkowego następuje w formie decyzji organu rentowego. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie kapitału początkowego w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach.

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

W efekcie wznowienia postępowania w trybie art. 114 zapada jedna decyzja merytoryczna, która nie musi uchylać poprzedniej decyzji – wystarczy, że zawiera nowe rozstrzygnięcie co do istoty ./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 25 września 2013 r . III AUa 1750/12/.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2015 r o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS /Dz. U. 2015 poz. 552/ w sprawach , w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art. 174 ustawy, o której mowa w art. 1(ustawa z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z FUS, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie niniejszej ustawy, kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem – przy obliczaniu emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta.

Zgodnie z art. 15. Ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 117 ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

Przypadające po dniu wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu na podstawie informacji zarejestrowanych na koncie ubezpieczonego.

Do ustalania podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na to ubezpieczenie.

Należy przypomnieć, że w postępowaniach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo - płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego. W związku z tym to na ubezpieczonym spoczywał ciężar dowodzenia i udokumentowania podnoszonych twierdzeń. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki wnioskodawca powinien udowodnić, że w spornym okresie uzyskiwał wynagrodzenie w konkretnie określonej wysokości oraz to, że od wynagrodzenia tego była odprowadzana składka./Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2016 r. III AUa 1723/15 LEX nr 2149641 /

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów./ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 3 grudnia 2015 r. .III AUa 1088/15 LEX nr 1960794/

Wskazać należy, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 roku, nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek,

legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z §20 punkt 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, nr 17-18, poz.257, str. 753). Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiU S 1999, nr 20, poz. 662).

Rzeczą sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. / tak wyrok SA w Łodzi z dnia 19.10.2016, III AUa 2185/15LEX nr 2152862/.

Stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem. W przypadku dodatkowych (ubocznych) składników wynagrodzenia konieczne jest istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt ich wypłacenia oraz ich wysokości./tak Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 października 2015 r. ,III AUa 712/15 LEX nr 1820442/

Odnosząc się do kwestii spornych w niniejszym postępowaniu, w ocenie Sądu, w podstawie wyliczenia kapitału początkowego należało uwzględnić wynagrodzenia obliczone na podstawie świadectw pracy, przy uwzględnieniu kwotowych składników wynagrodzenia, ale tylko za ostatni miesiąc zatrudnienia, bowiem oprócz własnych twierdzeń

wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż w całym okresie zatrudnienia otrzymywał wynagrodzenie w wysokości wynikającej ze świadectwa pracy. Natomiast zapisy w świadectwie wskazują, że dotyczą one ostatnio zajmowanego stanowiska, zatem w sposób pewny można ustalić wynagrodzenie na tej podstawie tylko za ostatni miesiąc pracy.

Przy przyjęciu za okresy zatrudnienia w:

6. (...) kwoty wynagrodzenia ze świadectwa pracy, za ostatni miesiąc zatrudnienia - 4644,40 zł (wyliczone wg. Stawki godzinowej) i kwoty dodatku wyrównawczego,

7. Z. B. – kwoty ze świadectwa pracy za ostatni miesiąc zatrudnienia – 1234000 zł, płacy zasadniczej, dodatku funkcyjnego, dodatku indeksacyjnego, dodatku wyrównawczego

8. U. – B. – za ostatni miesiąc zatrudnienia - 3000000 zł , wynagrodzenia miesięcznego, dodatku funkcyjnego

9. S. – za okres 1.05.1993 – 20.06.1993 – za okres, kiedy firma rozliczała się deklaracjami bezimiennymi – w wysokości 2833333 zł

10. (...) I. – B. – minimalnego wynagrodzenia

- najkorzystniejszy wskaźnik wyliczony z 20 lat (1976 – 1978, 1980 – 1987, 1990 – 1998) wyniósł 35, 80 %, a kapitał początkowy – 65880,98 zł.

Powyzsze wyliczenie zostało dokonane przez organ rentowy. Wnioskodawca zakwestionował je wyłącznie z tego powodu, że wynagrodzenia te nie zostały przyjęte za cały okres zatrudnienia, nie zgłaszając innych zarzutów. Zatem Sąd oparł rozstrzygnięcie na tym wyliczeniu.

Zatem na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 3.10.2018 r zmienioną decyzją z dnia 2.01.2019 r i ustalił wysokość kapitału początkowego na kwotę 65880,98 zł, przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 35,80 %,.

W pozostałym zakresie odwołanie , jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Brak było także podstaw do uwzględnienia odwołań w przedmiocie prawa do emerytury.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek,

niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie, którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą w szczególności prace wymienione w Dziale X (zatytułowanym „W rolnictwie i przemyśle rolno - spożywczym”) pod poz. 9 „prace wykonywane bezpośrednio przy utylizacji surowców zwierzęcych”.

Kwestią sporną był brak okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat, w związku z niezaliczeniem okresów uzupełniających wynikających z pracy w gospodarstwie rolnym, a także okres zatrudnienia w warunkach szczególnych. Przy czym wszystkie przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie.

Zgodnie z art. 10 cytowanej ustawy o FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zauważyć należy, że istotą przepisu art. 10 ustawy o emeryturach i rentach jest przede wszystkim możliwość zaliczenia okresu ubezpieczenia rolniczego do stażu ubezpieczeniowego wymaganego do świadczenia pracowniczego. Przepis ten umożliwia ubezpieczonemu nabycie świadczenia z ubezpieczenia pracowniczego, mimo braku wystarczającego stażu pracowniczego, po uzupełnieniu tego stażu wskazanym stażem rolniczym.

Okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, za który nie opłacono składek, można wyjątkowo uznać za okres składkowy ubezpieczenia społecznego rolników, gdy brak obowiązku opłacania składek wynikał z przepisów obowiązujących w czasie podlegania temu ubezpieczeniu.

Art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach interpretowany z uwzględnieniem gramatycznych reguł wykładni wyraźnie wskazuje, że warunkiem decydującym o możliwości uwzględnienia wymienionych w nim okresów jest nie tylko podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, ale także opłacenie za te okresy składek przewidzianych w odrębnych przepisach. Przez owe odrębne przepisy należy z kolei rozumieć przepisy ustaw regulujących ubezpieczenie społeczne rolników w czasie, w którym rolnik podlegał ubezpieczeniu społecznemu na ich podstawie. Zatem tylko wówczas, gdyby "odrębne przepisy" obowiązujące w czasie podlegania przez rolnika ubezpieczeniu społecznemu rolników odmiennie regulowały tę kwestię, można byłoby przyjąć, że okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, mimo nieopłacenia składek za ten okres, spełniałby kryteria określone w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Omawiany problem był już przedmiotem rozstrzygnięcia w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyrokach z dnia 22 stycznia 2003 r., II UK 51/02 (OSNP 2004 Nr 7, poz. 127) oraz z dnia 19 marca 2009 r., II UK 249/09 (LEX nr 599773) wyraził w pełni aprobowany przez Sąd Najwyższy w obecnym składzie pogląd, zgodnie z którym okresem składkowym, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, w którym rolnik z mocy art. 40 tej ustawy był zwolniony z obowiązku opłacania składki. W obu powołanych wyrokach podkreślono jednak, że zasadą obowiązującą przy kwalifikowaniu określonego czasu jako okresu podlegania danemu rodzajowi ubezpieczenia społecznego jest, że za okres rolniczego ubezpieczenia społecznego może zostać uznany wyłącznie ten okres, za który opłacono składki na to ubezpieczenie. Jedynie w drodze wyjątku od tej zasady, za okres rolniczego ubezpieczenia społecznego może być uznany także inny okres podlegania temu ubezpieczeniu, za który - w myśl przepisów ubezpieczeniowych - nie istniał obowiązek opłacania składek (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2012 r., I UK 304/11, OSNP 2013 nr 3-4, poz. 39). /tak SN w wyroku z dnia 24.01.2019, I UK 396/17 – z uzasadnieniem, legalis nr 1866672/

W rozpoznawanej sprawie, składki za okres, którego zaliczenia domaga się wnioskodawca, uległy już przedawnieniu, które powoduje, że obciążająca skarżącego w przeszłości należność składkowa wygasła (art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Wygaśnięcie zobowiązania składkowego skutkuje tym, że płatnik składek nie jest już zobowiązany do zapłaty składki, a organ rentowy, nie mając tytułu prawnego, nie jest uprawniony do jej pobierania. Upływ terminu przedawnienia zobowiązania składkowego wyznacza granicę czasową, poza którą niemożliwą staje się egzekucja tego zobowiązania, a jego dobrowolne uiszczenie powoduje powstanie nadpłaty. Z tej przyczyny płatnik składek nie ma możliwości zrzeczenia się przedawnienia zobowiązania składkowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2010 r., II UK 181/09, LEX nr 590233). Dlatego też skarżący w nie może domagać się od KRUS, aby ten przyjął od niego przedawnione składki. Ta publicznoprawna więź zobowiązaniowa przestaje istnieć. Konsekwencją przedawnienia zobowiązania podatkowego (w okolicznościach niniejszej sprawy - składkowego) jest to, że zarówno podatnik jak i przede wszystkim organ podatkowy nie może ingerować w treść takiego zobowiązania podatkowego. Tego stosunku prawnego nie można bowiem reaktywować i odtworzyć. Działa to na obie strony stosunku zobowiązaniowego. Zatem nie można przyjąć tezy, że upływ terminu przedawnienia powoduje jedynie to, że organ podatkowy nie może dążyć do zmiany treści nieistniejącego zobowiązania, zaś tego ograniczenia nie ma w stosunku do podatnika, który w określonych warunkach może skutecznie zmieniać zobowiązanie podatkowe. Instytucja przedawnienia ma zatem na celu stabilizację stosunków prawnych, przy czym owa stabilizacja działa w obie strony. /tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 18 marca 2018 r., I (...) 82/15 (LEX nr 2495727)/

Brak obowiązku uiszczenia przedawnionych należności składkowych, nie może być jednak utożsamiany z ustawowym zwolnieniem z tego obowiązku. Czym innym jest bowiem pierwotne, ustawowe zwolnienie z obowiązku składkowego, spowodowane - jak okolicznościach uregulowanych w art. 40 ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin - młodym wiekiem rolnika

rozpoczynającego prowadzenie gospodarstwa rolnego, a czym innym aktualna niemożność uiszczenia składek w związku z ich przedawnieniem powodującym "wtórne" wygaśnięcie obowiązku składkowego, który w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników niewątpliwie istniał. Gdyby natomiast uznać inaczej, to osoba uchylająca się od ustawowego obowiązku zapłaty składek stałaby się swoistym beneficjentem systemu ubezpieczeń społecznych tylko dlatego, że udało jej się uniknąć realizacji tego obowiązku. /tak SN w uzasadnieniu do wyroku z dnia 24.01.2019 r/

Wbrew twierdzeniom pełnomocnika ubezpieczonego nie ma zaś możliwości zaliczenia okresów pracy w gospodarstwie rolnym po 1 stycznia 1983 r. na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy /Dz. U. 1990 poz. 310/ S. takie wyraził Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25 września 2013 r. w sprawie III AUa 1897/12 i wskazał, że ustawa z 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, nie stanowi podstawy do uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym do okresu pracy warunkującego nabycie prawa do innych świadczeń czy uprawnień, nie będącymi świadczeniami czy uprawnieniami wynikającymi ze stosunku pracy (por. także wyrok NSA w W. z dnia 19 stycznia 2006 r., I OSK 760/05).

Reasumując zatem wnioskodawca nie wykazał, by posiadał 25 letni okres składkowy i nieskładkowy. I z tego powodu brak było podstaw do przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wobec powyższego brak było podstaw do rozważania kolejnych przesłanek prawa do emerytury.

Wobec powyższego odwołania, jako niezasadne podlegały oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.